

Az Oktatási Hivatalnak írt kérdésére az alábbi tájékoztatást adom:

Felhívom figyelmét, hogy szakmai véleményünket kizárólag az Ön által beküldött levélben szereplő információkra és adatokra alapoztuk, nem ismerve az esetleges egyéb körülményeket.

I.) Óvodapedagógus munkakör ellátása

A nevelési-oktatási intézményekben pedagógus-munkakörben alkalmazottak végzettségi és szakképzettségi követelményeit 2020. szeptember elsejei hatállyal a *pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. Korm. rendelet* (a továbbiakban: *Rendelet*) 6. melléklete szabályozza.

	A	B	C
1	A nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszai/ Nevelési-oktatási intézmények	Pedagógus-munkakör	Az alkalmazáshoz szükséges szakképzettség
2	Óvodai nevelés	óvodapedagógus	óvodapedagógus

Főszabály szerint óvodapedagógus munkakör ellátásához óvodapedagógus szakképzettségre van szükség.

Óvodában pedagógiai-és családsegítő, illetve kisgyermekgondozó-nevelő végzettséggel nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakör látható el. A felsorolt végzettségekkel óvodapedagógusi feladatok ellátása/helyettesítése nem lehetséges.

Felhívom szíves figyelmét a *Rendelet* 2020. szeptember elsejétől hatályos alábbi rendelkezéseire:

33/B. §⁽⁴⁾

(5) Ha az óvoda reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja.

A hatályos rendelkezés értelmében megszűnt a napi két óra kötelező átfedési idő az óvodapedagógus munkaidejében:

12. §⁽¹⁾ *Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik.*

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 2. melléklete határozza meg a nevelő munkát segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az óvodában:

A nevelő munkát segítő alkalmazottak finanszírozott létszáma az óvodában

	A	B	C
1	Munkakör	Feltétel	Létszám
4	pedagógiai asszisztens	3 óvodai csoportonként	1

Az állam tehát 3 óvodai csoportonként 1 pedagógiai asszisztens alkalmazását finanszírozza.

Tájékoztatom, hogy a nevelő munkát segítő alkalmazása nem kötelező. A 2. melléklet csak azt mondja ki, hogy amennyiben az óvoda alkalmaz ilyen munkatársakat, akkor hány fő erejéig finanszírozza az állam a foglalkoztatásukat.

Fenti rendelkezések értelmében óvodapedagógus munkakör ellátására pedagógiai asszisztens nem alkalmazható. Lehetőség van azonban arra, hogy az óvodában a reggel 8.00 óra előtti és a délutáni nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben (pl. pedagógiai asszisztens) foglalkoztatott személy ellásson.

A főszabály szerinti végzettség és szakképzettség hiányában a további lehetőségeket ajánlom szíves figyelmébe.

1.) Nyugdíjas óvodapedagógus alkalmazása

2012. december 30-án lépett hatályba a közszférában alkalmazandó nyugdíjpolitikai elvekről szóló 1700/2012. (XII.29.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat), amely szerint:

1. A Kormány

1.6. felhívja a minisztereket és a Miniszterelnökséget vezető államtitkárt, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az irányításuk vagy felügyeletük alá tartozó költségvetési szervek ne létesítsenek közalkalmazotti és - törvényben meghatározottak szerint - kormányzati szolgálati jogviszonyt olyan személlyel, aki a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és az öregségi teljes nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerezte;

Felelős: a miniszterek és a Miniszterelnökséget vezető államtitkár

Határidő: folyamatosan

Tehát az állami munkáltatók nem alkalmazhatnak nyugdíjas pedagógust.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény pedig a következőket tartalmazza:

1. §¹¹ E törvény alkalmazásában

11. Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szerv: az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek az Országgyűlés, a Köztársasági Elnökség, az Alkotmánybíróság, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, az Állami Számvevőszék, a Bíróságok, az Ügyészség, a Gazdasági Versenyhivatal, a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia fejezetekhez tartozó költségvetési szervek kivételével,

Továbbá:

2. §²¹ Az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

3. §³¹ (1) Az államháztartás **központi és önkormányzati alrendszerből áll.**

(2) **Az államháztartás központi alrendszerébe tartozik**

a) az állam,

b) a központi költségvetési szerv,

c) a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület, és

d) a c) pont szerinti köztestület által irányított köztestületi költségvetési szerv.

(3) **Az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozik**

a) **a helyi önkormányzat,**

b) **a helyi nemzetiségi önkormányzat és az országos nemzetiségi önkormányzat (a továbbiakban együtt: nemzetiségi önkormányzat),**

c) **a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mőtv.) és a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njt.) szerint létrehozott társulás, valamint a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvény alapján létrejött területfejlesztési önkormányzati társulás (a továbbiakban együtt: társulás),**

d) a térségi fejlesztési tanács, és

e) az a)-d) pontban foglaltak által irányított költségvetési szerv.

A Korm. határozat az államháztartásról szóló törvény fent idézett 3.§ (3) bekezdésében megnevezett szervek által fenntartott óvodákra nem vonatkozik, itt nincs öregségi nyugdíjkorhatárt betöltése és az öregségi teljes nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő megszerzése miatti alkalmazási tilalom, következésképpen alkalmazhatnak nyugdíjas pedagógust is.

2.) Óvónői szakközépiskolai végzettség

A Rendelet kimondja:

33/B. §^[1]

(4) Az óvodapedagógus-munkakör betölthető konduktor-óvodapedagógusi, a tanítói munkakör pedig felsőfokú végzettséggel és konduktor-tanítói szakképzettséggel is. Egyéb foglalkozás tartására alkalmazható az is, aki konduktor-tanítói végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik.

33/K. §^[2] (1) Pedagógus-munkakörben foglalkoztatható

b) óvodapedagógus-munkakörben, aki óvónői szakközépiskolában szerzett érettségi-képesítő bizonyítvánnyal rendelkezik, abban az esetben, ha a bizonyítvány, oklevél megszerzése óta 1996. szeptember 1. napjáig az adott pedagógus-munkakörben legalább hét év szakmai gyakorlatot szerzett.

3.) Nyelvvizsga hiányában oklevéllel nem rendelkező óvodapedagógus

A Rendelet értelmében:

33/K. §^[3]

(5) Ha a pedagógus-munkakör megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezővel nem tölthető be, akkor **legfeljebb egy alkalommal a gyakornoki idő lejártáig szóló határozott idejű munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban gyakornokként alkalmazható az is, aki a nyelvvizsga letétele kivételével a pedagógus-munkakör betöltéséhez előírt végzettséget és szakképzettséget igazoló oklevél kiadásának feltételeit teljesítette.** Ebben az esetben a minősítő vizsga letételének feltétele az előírt nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése. Az e bekezdés alapján foglalkoztatott személyt az általa betöltött pedagógus-munkakörhöz előírt, megszerzendő végzettsége és szakképzettsége alapján kell besorolni.

A fenti jogszabályhely a meghatározott feltétel teljesülése esetén („Ha a pedagógus-munkakör megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezővel nem tölthető be”) lehetőséget ad nyelvvizsga hiányában is Gyakornok fokozatú pedagógus-munkakörben alkalmazni azt, aki a pedagógus-munkakör betöltéséhez előírt végzettséget és szakképzettséget igazoló oklevél kiadásának feltételeit teljesítette (záróvizsgával rendelkezik) – de csak legfeljebb egy alkalommal, a gyakornoki idő lejártáig.

II.) Külföldi állampolgár óvodai ellátása

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény a következőket mondja ki:

92. § (1) A nem magyar állampolgár kiskorú akkor válik óvodai ellátásra jogosulttá, továbbá akkor tanköteles Magyarországon, ha

a) * menekült, oltalmazott, menedékes, valamint a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 25/B. § (1) bekezdés b) pontja alapján befogadott jogállású,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja,

c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik és bevándorolt vagy letelepedett jogállású, vagy Magyarország területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

(2) A feltételek meglétét a tanuló nevelési-oktatási intézménybe történő felvételénél igazolni kell.

(3) * **A Magyarországon tartózkodó nem magyar állampolgár, ha megfelel az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek, az óvodai nevelést, a kollégiumi ellátást, a pedagógiai szakszolgálatokat, továbbá - ha a magyar jog szerinti tanköteles kort eléri - az iskolai nevelést-oktatást a tankötelezettség fennállása, továbbá a tizennyolcadik életéve betöltése előtt megkezdett tanulmányok befejezéséig a magyar állampolgárokkal azonos feltételekkel veheti igénybe.**

(4) Az (1) bekezdés a) pontjában felsoroltak az elismerés iránti kérelem benyújtásától kezdődően gyakorolhatják a (3) bekezdésben meghatározott jogokat.

(5) * **A (3) bekezdésben szabályozott jog az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározottak alapján akkor gyakorolható, ha a szülő és a gyermek, a tanuló három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.**

(6) Az a nem magyar állampolgár, aki az oktatásért felelős miniszter meghívólevelével rendelkezik, a meghívólevelben meghatározott ellátást a magyar állampolgárokkal azonos feltételek szerint veheti igénybe.

(7) Az a nem magyar állampolgár, aki nem tartozik az (1)-(6) bekezdésben foglaltak hatálya alá - ha nemzetközi szerződés vagy jogszabály másképpen nem rendelkezik -, az óvodai, iskolai és kollégiumi ellátásért, továbbá a pedagógiai szakszolgálat igénybevételéért díjat fizet. A díj nem haladhatja meg a szakmai feladatra jutó folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadát. A köznevelési intézmény vezetője a díjat a fenntartó által meghatározott szabályok alapján csökkentheti vagy elengedheti.

A fentiek értelmében, az ingyenes ellátáshoz szükséges a három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedély. Amennyiben az Nkt. 92. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelel a nem magyar állampolgár gyermek, úgy a magyar állampolgárokkal azonos feltételekkel veheti igénybe az óvodai ellátást, vagyis térítésmentesen.

Az alábbi magyarázatokat a hivatalos Kommentár fűzi az Nkt. 92. §-ában foglaltakhoz:

3. A szabad mozgás és tartózkodás joga

A szabad mozgás és tartózkodás jogát meghatározó rendelkezések alapján az érintett körbe tartozók minden feltétel nélkül jogosultak arra, hogy három hónapot meg nem haladó időtartamig Magyarországon tartózkodjanak. A három hónapot meg nem haladó tartózkodás külön engedély nélkül illeti meg az érintett országok állampolgárait. **Három hónapot meghaladó tartózkodás esetén szükséges a törvényben meghatározott eljárás lefolytatása és a regisztrációs igazolás megszerzése.** A törvény az alábbi személyi kör részére biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának a gyakorlását. (2007. évi I. tv. 1. §)

4. A három hónapot meg nem haladó tartózkodás joga

A törvény az alábbi személyi kör számára biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlását:

- a magyar állampolgár kivételével az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgárának, továbbá az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállású személynek;
- az EGT-állampolgár magyar állampolgársággal nem rendelkező, az EGT-állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagjának;
- a magyar állampolgár magyar állampolgársággal nem rendelkező, a magyar állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagjának, valamint;
- annak az EGT-állampolgárt vagy a magyar állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó személynek, aki.

= a magyar állampolgár eltartottja, vagy vele legalább egy éve egy háztartásban él, illetve akiről súlyos egészségügyi okból a magyar állampolgár személyesen gondoskodik,

= abban az országban, ahonnan érkeznek - az EGT-állampolgár eltartottja volt, vagy vele legalább egy évig egy háztartásban élt, illetve akiről súlyos egészségügyi okból az EGT-állampolgár személyesen gondoskodik, és a hatóság családtagként való beutazását és tartózkodását engedélyezi.

5. A három hónapot meghaladó tartózkodás joga

A harmadik hónap elteltét követően a Magyarország területén való tartózkodás már feltételekhez kötött. A szabad tartózkodás joga a három hónapot meg nem haladó időtartamig érvényesül korlátozás nélkül. Az Európai Gazdasági Térség valamely országának állampolgára akkor jogosult a három hónapot meghaladó tartózkodásra a területén, ha a tartózkodási célja valamely kereső tevékenység folytatása, és a tartózkodás teljes időtartamára rendelkezik elegendő anyagi forrásokkal ahhoz, hogy önmaga és családtagja ellátásáról gondoskodni tudjon, továbbá megoldott az egészségbiztosítási szolgáltatások igénybevétele. Ezeknek a kérdéseknek a vizsgálata értelemszerűen nem tartozik a köznevelési intézmények feladatkörébe.

Az Európai Gazdasági Térség valamely országának állampolgára akkor is jogosult a három hónapot meghaladó magyarországi tartózkodásra, ha tanulmányok folytatása céljából felvételt nyert valamely hazai oktatási intézménybe.

6. A külföldiek magyarországi tanulmányai

*2014. december 6-ától kezdődően megváltoztak azok a szabályok, amelyek alapján a nem magyar állampolgár kiskorú óvodai ellátásra válik jogosulttá, illetőleg tankötelessé válik. **A nem magyar állampolgár kiskorú jogosulttá válik az óvodai ellátásra, továbbá tankötelessé válik Magyarországon, ha***

- a menedékjogról szóló törvény rendelkezései szerint a magyar állampolgárokkal azonos jogok illetik meg;

- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja;

- a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik és bevándorolt vagy letelepedett jogállású, vagy Magyarország területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik. Ezek a jogok akkor illetik meg a gyermekeket, ha legalább az egyik szülője három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik. A korábbi szabályok emellett a feltétel mellett megkövetelték azt is, hogy a szülők közül legalább az egyik kereső tevékenységet folytasson. A megváltozott szabályok már nem írják elő a kereső tevékenység folytatását, így szükséges és elégséges feltétel a három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedély megléte.

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény szerint:

„1. § (1) Magyarország az e törvényben foglaltak szerint biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlását

a) a magyar állampolgár kivételével az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgárának, továbbá az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállású személynek (a továbbiakban: EGT-állampolgár),

Felhívom szíves figyelmét arra, hogy az Oktatási Hivatal által kiadott jelen állásfoglalásához/tájékoztató levélhez semmiféle joghatás nem fűződik, ezért ezen állásfoglalásban/tájékoztatóban foglaltak a bíróságot vagy más hatóságot eljárása során nem köti.